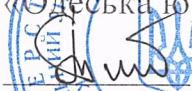

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор

Національного університету

«Одеська юридична академія»

 Олег ГОДОЩАК

протокол засідання Приймальної комісії

№ 3 від «28» березня 2025 р.

ПРОГРАМА
фахового іспиту
зі спеціальності С7 «Журналістика»

Одеса 2025

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Фаховий іспит - форма вступного випробування для вступу на основі здобутого ступеня або освітньо-кваліфікаційного рівня вищої освіти, яка передбачає очну або дистанційну перевірку здатності до опанування освітньої програми за спеціальністю С7 «Журналістика» освітній ступінь «Бакалавр» на основі здобутих раніше компетентностей.

Фаховий іспит проводиться у формі усного іспиту.

Допуск вступників до фахового іспиту здійснюється за умови наявності документа, який засвідчує особу (зокрема з використанням Дії). У разі неможливості ідентифікації вступника фаховий іспит проводиться не може.

Фаховий іспит проводиться згідно з графіком, складеним приймальною комісією.

Вступники, які не з'явилися на фаховий іспит без поважних причин у визначений розкладом час, до участі у подальших випробуваннях та в конкурсі не допускаються. Перескладання фахового іспиту не дозволяється.

Вимоги до професійного відбору вступника:

Вступники за спеціальністю С7 «Журналістика» повинні:

ЗНАТИ:

- головні поняття й категорії журналістики в їх історичному розвитку та сучасному значенні;
- основні напрямки державної інформаційної політики;
- національні джерела української журналістики;
- теоретичні засади, принципи, моделі, природу соціокомунікативного процесу;
- етапи розвитку вітчизняної журналістики і найвідоміших її представників;
- структуру сучасного ринку засобів масової інформації;
- коло професійних обов'язків журналістів і їх склад;
- основні тенденції розвитку мас-медіа на сучасному етапі в Україні та світі;
- законодавчу базу, що регулює професійну діяльність журналістів;
- специфіку підготовки журналістських матеріалів різних жанрів для різних типів ЗМІ;
- норми професійної етики журналістів;
- проблемно-тематичний контент того чи іншого видання;
- принципи журналістської діяльності.

ВМІТИ:

- об'єктивно подавати інформацію, не спотворювати факти, події та не суб'єктивізувати їх інтерпретацію;
- виявити здатність мислити творчо, викладати свої думки яскравою, образною мовою, використовувати її багатство, художні засоби в зображенні дійсності;
- орієнтуватися на практичний досвід роботи періодичних видань, радіо, телебачення, критично оцінювати надбання засобів масової інформації, відбирати з цього надбання те, що має перспективи розвитку та вдосконалення;
- спостерігати й аналізувати факти, події і явища сучасного життя, визначати найсуттєвіше, ставити факти в причинно-наслідковий зв'язок, порівнювати їх, зосереджувати увагу на основному, що може стати підґрунтям для визначення актуальної проблеми;
- демонструвати загальну ерудицію, фахову теоретико-методологічну обізнаність, здатність аналізувати та коментувати ті чи інші суспільно-історичні, суспільно-політичні події, духовно-культурну ситуацію, висловлювати судження на основі фактів;
- уміти точно й повно розкривати теоретичний зміст питань, підтверджувати прикладами, викладати свої думки українською мовою, логічно й грамотно.

Питання

1. Масова комунікація та її функції в суспільстві.
2. Основні періоди, етапи, теорії та моделі масової комунікації.
3. Маніпулятивні технології в ЗМІ. Фейки.
4. Пропагандистська комунікація: структура, функції, моделі.
5. Методи збору інформації у журналістській діяльності.
6. Медіа твір як продукт журналістської діяльності.
7. Журналістика як вид творчої діяльності.
8. Журналістські стандарти.
9. Фотожурналістика: жанри, технічні засоби, виражальні можливості, фотокадр.
10. Нові медіа: поняття, сучасний стан, характеристика.
11. Трансформація жанрів у сучасній журналістиці та публіцистиці. Новітні жанрові форми.
12. Функціонування творів інформаційних жанрів у сучасній журналістській практиці. Особливості написання.
13. Функціонування творів аналітичних жанрів у сучасній журналістській практиці. Особливості написання.
14. Функціонування творів художньо-публіцистичних жанрів у сучасній журналістській практиці. Особливості написання.

15. Основні жанри радіожурналістики. Їх характеристика.
16. Типологія ЗМІ.
17. Особливості сучасної української онлайн журналістики.
18. Основні жанри тележурналістики. Їх характеристика.
19. Друковане видання: композиція, основи верстки, художньо-технічне оформлення. Сучасні тенденції розвитку друкованих видань.
20. Теле та радіоведучій: принципи та особливості роботи.
21. Європейська преса ХХ століття: своєрідність та проблемно-тематичний діапазон.
22. Зарубіжні інформаційні агентства: поява, структура, характер. Сучасний стан інформаційних агентств.
23. Зародження української журналістики. Пражурналістські явища.
24. Київ та Одеса як новітні центри журналістського руху в Україні 1 половини ХІХ століття. Характеристика провідних видань.
25. Львів та Харків як потужні центри журналістського руху в Україні ХІХ століття. Характеристика провідних видань.
26. Українська та зарубіжна преса в канун та під час Другої світової війни.
27. Правові засади роботи українських та європейських ЗМІ на сучасному етапі.

Під час фахового іспиту оцінюються здібності вступників:

- здатність до аналітичної діяльності в оцінці фактів, подій, явищ;
- уміння спостерігати за навколишнім життям, вирізняти в ньому суттєве, актуальне, значуще для людини, її суспільного життя;
- уміння збирати інформацію з конкретної проблеми;
- навички аналізу та систематизації зібраних фактів, вміння робити висновки;
- спроможність розрізнити суттєве й другорядне, узагальнити факти;
- уміння знайти творчий хід, що дає змогу поставити проблему оригінально, особистісно, яскраво;
- здібності до образно-логічного, метафоричного осмислення фактів.

ІІІ. ЛІТЕРАТУРА

1. АньєсіВ. Підручник із журналістики: Пишемо для газет. – К., 2013. – 544 с.
2. Геннінг Носке. Журналістика: що треба знати та вміти / Книжка для читання та підручник. — Київ: Центр вільної преси, 2017. — 312 с.
3. Голубєв Віталій Універсальна журналістика. Навчальний посібник / Віталій Голубєв. —К.: ОГО, 2016. — 155 с.

4. Журналістика та медіа :Довідник / Зігфрід Вайшенберг, Ганс Й. Кляйнштойбер, Бернгард Пьорксен. — К. : Центр Вільної Преси, АкадеміяУкраїнськоїПреси, 2011. — 529 с.
5. Журналіст і (НЕ) безпека. Посібник для журналістів, які працюють в небезпечних умовах [електронний документ] // за ред. Ірини Земляної. — Режим доступу: <http://imi.org.ua/wp-content/uploads/2017/06/Zhurnalist-i-nebezpeka.pdf> (дата доступу: 26.12.2017)
6. Журналістика даних: Посібник [електронний документ]/ переклад Сергій Лук'янчук. — Режим доступу: <http://texty.org.ua/pg/book/newsmaker/read/40161>
7. Журналістський фах: газетно-журнальне виробництво: навчальний посібник. — 2-ге вид., перероб. і допов. / Т. О. Приступенко, В.В. Гридчина, О.К. Глушко та ін.; за ред. В. В. Різуна. — К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2012. — 352 с.
8. Кросмедіа: контент, технології, перспективи :колективна моногр. / за заг. ред. д. н. із соц. ком. В. Е. Шевченко. — К. :Інститут журналістики, 2017.— 234 с.
9. Крейг Р. Інтернет-журналістика : робота журналіста і редактора у нових ЗМІ. — К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2007. — 324 с.
10. Крістіанс К. Медіаетика: практичні випадки та моральні міркування. — Львів: Видавництво Українського католицького університету, 2014. — 592 с.
11. Кулик В. Дискурс українських медій: ідентичності, ідеології, владні стосунки / Володимир Кулик. — К.: Критика, 2010. — 655 с.
12. Москаленко А.З. Теорія журналістики / Анатолій Захарович Москаленко.— К.: Експрес-об'ява, 2002. — 334 с.
13. Посібник з верифікації [електронний документ] / за ред. Крейга Сільвермана; переклад та адаптація Вячеслав Білоусов. —Режим доступу:http://verificationhandbook.com/downloads/verification.handbook_ua.pdf (дата доступу: 26.12.2017)
14. Потятиник Б. В. Інтернет-журналістика :навч. посіб. / Борис Володимирович Потятиник. — Львів : ПАІС, 2010. — 244 с.
15. Почепцов Г. Від покемонів до гібридних війн: нові комунікативні технології ХХІ століття / Георгій Почепцов. — К.: ВД «Києво-Могилянська Академія», 2017. — 260 с.
16. Почепцов Г. Медіа як генератор соціальних смислів / Георгій Почепцов // — [Електронний ресурс] — Режим доступу до інтернет-сторінки: zgrouper.com.ua/article.php?articleid=4659.
17. Стівенс Мітчел. Виробництво новин: телебачення, радіо, Інтернет / Пер. з англ. Н.Єгоровець. — К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. — 408 с.
18. Рус-Моль Ш. Журналістика: Посібник / Пер. з нім. В. Климченко; наук. ред. В. Іванов. — К. :Академія української преси, Центр вільної преси, 2013. — 343 с.
19. Техніка інтерв'ю. Збірка навчальних матеріалів, складена за французькою методикою вдосконалення працівників ЗМІ. — К., 2006. — 144 с.
20. Уроки з журналістської практики. Практичний

посібник. / Недопитанський М. І., Карась М. А., Ільченко В. І. — К.: Україна молода, 2010. — 120 с.

21. Флах Карл-Германн. Влада і злиденність преси / Ред.-упор. В. Ф. Іванов; Переклад В. Климченка — Київ: Академія української преси, Центр вільної преси, 2015. — 186 с.

22. Халер Міхаель. Інтерв'ю: навчальний посібник. — К., 2008. — 404 с.

23. Шнайдер Вольф, Рауе Пауль-Йозеф. Новий посібник з журналістики та онлайн-журналістики / Перекл. з нім. В. Климченко; за загал. ред. В. Іванова — К. : Центр Вільної Преси, Академія Української Преси, 2014. — 358 с.

Корисні посилання:

1. Агентство Асошіейтед Прес [електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.ap.org>
2. Агентство Интерфакс-Україна [електронний ресурс]. — Режим доступу: www.interfax.com.ua
3. Агентство Сінхуа [електронний ресурс]. — Режим доступу: www.xinhua.org
4. Агентство Томсон-Ройтерс [електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.reuters.com>
5. Агентство Українськіновини [електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://ukranews.com>
6. Агентство Укрінформ [електронний ресурс]. — Режим доступу: www.ukrinform.ua
7. Агентство УНІАН [електронний ресурс]. — Режим доступу: www.unian.net
8. Агентство Франс-Прес [електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.afp.com>
9. Громадська організація «Інтерньюз-Україна» [електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://internews.ua>
10. Європейська обсерваторія журналістики (ЕЮ) [електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://ua.ejo-online.eu>
11. Інститут масової інформації [електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://imi.org.ua>
12. Онлайн-курс «Новинна грамотність» [електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.video.detector.media/special-projects/novynna-gramotnist-i22>
13. Проект MediaSapiens [електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://osvita.mediasapiens.ua>
14. Проект MediaLab [електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://medialab.online>
15. Центр демократії та верховенства права » [електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://cedem.org.ua>

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Фаховий іспит складається з 25 тестових завдань закритого типу. Завдання має основу та чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Завдання вважається виконаним, якщо учасник/ця тестування вибрав/ла, позначив/ла відповідь, а також підтвердив/ла свій вибір.

Схема нарахування балів: 0 або 1 бал

1 бал, якщо вказано правильну відповідь;

0 балів, якщо вказано неправильну відповідь, вказано декілька відповідей або відповідь на завдання не надано.

Максимальна кількість балів за виконання тестових завдань – 25, мінімальна – 0.

Результат фахового іспиту переводиться в шкалу 100–200 балів.

Мінімальна сума балів, з якою вступник допускається до участі у конкурсі складає 100 балів.

У разі не набрання мінімальної кількості балів ухвалюється рішення про негативну оцінку («незадовільно»).

Таблиця переведення балів з фахового іспиту до шкали 100–200 балів

Тестовий бал	Бал за шкалою 100–200
1	0
2	
3	

4	
5	100
6	105
7	110
8	115
9	120
10	125
11	130
12	135
13	140
14	145
15	150
16	155
17	160
18	165
19	170
20	175
21	180
22	185

23	190
24	195
25	200

Голова комісії

Вікторія КОЛКУТІНА